

Valtion Eläkerahasto
Statens Pensionsfond
The State Pension Fund

VALTION ELÄKERAHASTO

**TOIMINTAKERTOMUS
JA
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT**

01.01.2002 - 31.12.2002

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

1. TOIMINTAKATSAUS.....	3
2. TULOKSELLISUUDEN KUVAUS.....	8
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA NIIDEN LIITTEENÄ ANNETTAVAT TIEDOT SEKÄ TILINPÄÄTÖKSEN LASKELMIEN TARKASTELU	10
3.1 Tilinpäätöslaskelmat.....	10
3.2 Tilinpäätöslaskelmien liitteenä annettavat tiedot	14
3.3 Tilinpäätöksen laskelmien tarkastelu.....	26
3.3.1 Tuloslaskelma.....	26
3.3.2 Tase.....	27
3. VALTION ELÄKERAHASTON VALVONTA.....	28

1. TOIMINTAKATSAUS

Yleistä

Valtion Eläkerahasto on vuonna 1990 perustettu valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto. Eläkerahaston avulla valtio varautuu tulevien eläkkeiden rahoitukseen ja pyrkii tasaamaan eri vuosien eläkemenoja. Valtion Eläkerahaston varoja ei toistaiseksi ole käytetty eläkkeiden maksamiseen, vaan kaikki valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvat eläkkeet maksetaan valtion talousarvioon varatuista määrärahoista. Valtion eläkevastuu vuonna 2002 oli 54,2 miljardia euroa, josta eläkerahasto kattoi 4,9 miljardia euroa.

Valtion Eläkerahastosta annetun lain mukaan rahaston varoja voidaan siirtää valtiovarastoon. Vuoden 2000 alussa voimaan tulleella lainmuutoksella siirrettävä määrä rajattiin enintään yhteen kolmasosaan (1/3) valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluviin palveluksiin perustuvista eläkkeistä aiheutuvasta vuotuisesta menosta. Vuonna 2002 tämä valtiovarastoon siirretty määrä oli 881 353 234 euroa.

Lisäksi se osuus rahaston varoista, jota ei käytetä edellä mainittuun siirtoon valtiovarastoon, voidaan lain mukaan lainata valtiolle tai valtion liikelaitoksille. Vuoden 1992 jälkeen valtio ei ole lainannut eläkerahaston varoja. Valtion aikaisemmin ottamista lainoista erääntyi vuonna 2002 yhteensä 353 miljoonaa euroa, jotka valtio maksoi takaisin rahastolle.

Vuonna 1989 säädettyä Valtion Eläkerahastoa koskevaa lakia on myöhemmin muutettu lisäämällä siihen säädökset rahaston johtokunnasta, säätämällä rahaston tuloiksi kaikki valtion eläkejärjestelmän eläkemaksut, sekä lisäämällä säädökset työntekijäin eläkemaksusta, rahaston varojen lainaamisesta valtion liikelaitoksille, varojen sijoittamisesta, eläkemaksujen perimisestä takautuvasti, rahaston tilintarkastajista ja henkilökunnasta sekä rahaston kasvun turvaamisesta.

Vuoden 2000 alusta voimaan tulleella rahastolain muutoksella turvattiin rahaston kasvu ja varmistettiin alkuperäisen rahastointitavoitteen saavuttaminen vuoteen 2010 mennessä. Samalla rahaston organisaatiota selkiytettiin tarkentamalla johtokunnan asemaa ja tehtäviä. Myös rahaston sijoitustoimintaa ja sen valvontaa koskevia säännöksiä täsmennettiin.

Valtion Eläkerahaston henkilökunta

Eläkerahaston toimitusjohtajana toimi Valtiokonttorin pääjohtaja Jukka Wuolijoki oman toimensa ohella. Hänen lisäksi Valtion Eläkerahaston palveluksessa vuonna 2002 oli kahdeksan kokopäiväistä työntekijää: sijoituspäällikkö osakesijoituksissa KTM Mika Pesosen (1.7.2000), sijoitusassistentti yo-merkonomi Musse Habbaba (11.12.2000), osakeanalyytikko KTM Hans Parhiala (14.5.2001), osakeanalyytikko KTM Esa Artimo (1.1.2002), sijoituspäällikkö korkosijoituksissa KTM Jukka Järvinen (1.1.2002), hallintopäällikkö VTM Seija Kettunen (1.1.2002),

osakeanalyttikko KTM Kaisa Ojainmaa (1.3.2002-27.11.2002) ja korkosalkunhoitaja KTM Antti Huotari (15.3.2002).

Eläkerahaston henkilöstökulut vuonna 2002 olivat 620 422 euroa ja muut toiminnan kulut 493 067 euroa. Nämä menot maksettiin eläkerahaston varoista.

Johtokunta

Sijoitustoiminnan ohjaamista varten rahastolla on valtiovarainministeriön nimittämä johtokunta, joka päättää sijoitustoiminnan periaatteista ja vahvistaa sijoitussuunnitelman. Eläkerahaston johtokunnan puheenjohtajana toimi valtion työmarkkinajohtaja Teuvo Metsäpelto ja jäseninä olivat pääjohtaja Jukka Wuolijoki Valtiokonttorista, budjettineuvos Elina Selinheimo (varapj.) valtiovarainministeriöstä, hallintojohtaja Pertti Saarela Liikenne- ja Erityisalojen Työnantajat ry:stä, neuvottelujohtaja Antti Tuomi AKAVA-JS ry:stä (28.2.2002 saakka), neuvottelujohtaja Pekka Hemmilä AKAVA-JS ry:stä 1.3.2002 lukien, puheenjohtaja Matti Krats Palkansaajajärjestö Pardia ry:stä ja puheenjohtaja Raimo Rannisto Valtion Yhteisjärjestö VTY ry:stä.

Johtokunnan pysyvänä asiantuntijana toimi hallitusneuvos Veikko Liuksia valtiovarainministeriöstä. Johtokunnan sihteerinä toimi hallintopäällikkö Seija Kettunen eläkerahastosta.

Sijoitusneuvottelukunta

Valtion Eläkerahaston johtokunta nimitti 20.9.2000 sijoitusneuvottelukunnan 1.10.2000 – 30.9.2003 väliseksi toimikaudeksi. Sijoitusneuvottelukunta koostuu sijoitusalan ammattilaisista ja talouden asiantuntijoista.

Neuvottelukunnan puheenjohtajana oli VTK Eino Keinänen ja jäseninä johtaja Liisa Jauri, professori Eva Liljebloom, toimitusjohtaja Topi Piela, VTM Paavo Prepula, puheenjohtaja Tuire Santamäki-Vuori ja suunnittelujohtaja Jari Sokka sekä sihteerinä hallintopäällikkö Seija Kettunen. Sijoitusneuvottelukunnan tehtävänä on arvioida Valtion Eläkerahaston sijoitussuunnitelmaa ja toteutunutta sijoitustoimintaa kuvaavia raportteja sekä antaa niistä lausuntonsa rahaston johtokunnalle. Vuoden 2002 aikana sijoitusneuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa.

Tilintarkastajat

Valtiovarainministeriön vuodelle 2002 määrääminä eläkerahaston tilintarkastajina toimivat KHT Sirpa Eriksson ja KHT Paula Pasanen.

Sijoitustoiminta

Eläkerahaston johtokunta vahvisti 20.11.2001 rahaston sijoitussuunnitelman ja toimintavaltuudet vuodelle 2002. Samassa yhteydessä johtokunta vahvisti eläkerahaston sijoitustoiminnassa mukana olevaa henkilökuntaa koskevat eettiset ohjeet ja sisäpiirisäännöt. Ennen sijoitussuunnitelman vahvistamista johtokunta oli saanut sijoitusneuvottelukunnan lausunnon suunnitelmasta.

Sijoitussuunnitelman mukaisesti Valtion Eläkerahaston sijoitustoiminnan lähtökohtana on sijoitusten turvaavuus ja tuottavuus. Tämän lisäksi sijoitustoiminnan kriteereitä ovat hajauttaminen ja rahaksi muutettavuus. Nämä vastaavat yleisiä työeläkelaitosten sijoitustoiminnan periaatteita ja ovat perinteisesti tarkoittaneet sijoituksia likvideihin korkoinstrumentteihin. Hajauttaminen ja monipuolistaminen tarkoittavat sijoituksia osakkeisiin ja entistä laajempaa ulkomaisiin sijoituskohteisiin siirtymistä.

Osakesijoitukset

Valtion Eläkerahasto jatkoi osakesalkun kasvattamista vuoden 2002 aikana. Vuoden aikana osakkeita sekä osakerahastoja ostettiin lähes 690 miljoonan euron arvosta ja myytiin 34 miljoonan euron edestä. Vuoden alussa osakkeita oli noin 15 prosenttia, mikä vastasi sijoitussuunnitelman mukaista neutraalia osakepainoa. Joulukuun lopussa osakkeiden osuus oli noussut 22 prosenttiin. Osakesalkun osuus koko sijoitussalkusta oli kuitenkin selvässä alipainossa. Neutraalipaino olisi ollut 25 prosenttia.

Hajautettaessa sijoituksia koroista osakkeisiin sijoitusten kokonaisriski kasvaa, mutta myös tuotto-odotus vastaavasti kohoaa. Mitä pitempi sijoittamisen aikajänne on, sitä suurempi voi osakkeiden osuus sijoitussalkussa olla. Valtion Eläkerahaston pitkän aikavälin suunnitelmissa on kohottaa osakkeiden osuus 40 prosenttiin koko sijoituskannasta.

Korkosijoitukset

Eläkerahaston korkosijoituksissa painotettiin vuoden 2002 aikana ensinnäkin sellaista EMU-valtioiden joukkovelkakirjoja, joilla oli ylijäämäinen tai vain lievästi alijäämäinen budjetti. Toisena kriteerinä oli valtionvelan määrä suhteessa bruttokansantuotteeseen ja sen kehitys. Kolmantena kriteerinä pidettiin sijoitusten hajauttamista riittävän monen maan joukkovelkakirjoihin.

Sijoitukset yrityslainoihin

Valtion Eläkerahasto aloitti sijoittamisen yrityslainoihin vuonna 2001. Sijoitukset tehtiin rahastojen kautta. Vuoden 2002 alusta aloitettiin suorat sijoitukset yrityslainoihin. Sijoituksia tehtiin ns. investment grade -tasoisiiin lainoihin.

Valtiokonttorissa hoidettavat tehtävät

Valtion Eläkerahaston omaa organisaatiota on vahvistettu viime vuosien aikana ja vuonna 2002 mm. korkosijoitukset siirtyivät eläkerahastoon. Valtiokonttorissa hoidetaan edelleen eläkerahaston henkilöstöhallintoon, kirjanpitoon sekä kaikkia eläkemaksujen määräämiseen ja perintään liittyviä tehtäviä. Vuonna 2002 Valtiokonttorissa käytettiin eläkerahaston tehtäviin työaika 4,95 henkilötyövuotta (7,8 vuonna 2001), ja niistä aiheutuneet kustannukset olivat Valtiokonttorissa noudatettavien laskentaperiaatteiden mukaan 474 000 euroa (656 000 euroa vuonna 2001).

Työnantajan eläkemaksut

Valtiokonttori päättää valtion eläkejärjestelmän eläkemaksuprosentit. Valtioneuvosto määrää ne perusteet, joiden mukaan työnantajan eläkemaksuprosentit vahvistetaan. Valtion eläkejärjestelmän kokonaiseläkemaksuprosentti lasketaan noudattaen vakuutusmatemaattisia täyden rahastoinnin periaatteita, ja se on ollut 23,5 prosenttia vuodesta 1995 lähtien. Yleinen työnantajan eläkemaksuprosentti (TVEL) vuonna 2002 oli 19,1 prosenttia.

Valtiokonttori otti vuonna 1997 käyttöön työnantajakohtaiset eläkemaksut vähintään 50 työntekijän työnantajille. Ennakkoon vahvistetut työnantajan eläkemaksuprosentit tarkistetaan vuosittain työkyvyttömyys- ja työttömyyseläköitymisen toteuman mukaisesti. Vuonna 2002 nämä virasto- ja laitospöhtaiset ennakkueläkemaksuprosentit olivat 13,38 – 33,84 prosenttia. Valtion liikelaitoksille vahvistettujen liikelaitospöhtäisten eläkemaksuprosenttien työnantajan maksuosuudet vaihtelivat 18,36 – 22,53 prosentin välillä. Kunnille vahvistetut työnantajan eläkemaksuprosentit vaihtelivat 17,57-23,99 prosentin välillä. Puolustusvoimilla ja rajavartiolaitoksella oli VEL -järjestelmän korkeimmat työnantajan ennakkueläkemaksuprosentit sotilaseläkeoikeutta tuottavissa tehtävissä toimivilla, enimmillään 33,84 prosenttia.

Työntekijäin eläkemaksu

Vuodesta 1993 lähtien ovat työntekijät kustantaneet osan VEL-maksusta vastaavalla tavalla kuin kaikissa palkansaajien lakisääteisissä ansioeläkejärjestelmissä. Valtion eläkejärjestelmässä työntekijöiden eläkemaksu vähentää täysimääräisesti työnantajan maksuosuutta. Työntekijäin eläkemaksu on noussut vuoden 1993 kolmesta (3,0) prosentista ja vuonna 2002 se oli 4,4 prosenttia. Valtion eläkejärjestelmässä työnantajan velvollisuus on pidättää

työntekijäin eläkemaksu palkanmaksun yhteydessä ja tilittää se Valtion Eläkerahastolle.

Eläkemaksujen tarkastus

Eläkemaksutilitysten tarkastuksessa Valtiokonttori on keskittynyt etupäässä yksityisiä valtionapua saavien yhteisöjen ja laitosten eläkemaksutilityksiin. Tarkastustyö on tehty Valtiokonttorissa vertaamalla työnantajan palkkakirjanpitoaineistoa valtion palvelussuhderekisterin, rahaston maksajarekisterin ja Eläketurvakeskuksen työsuhderekisterin tietoihin. Eläkemaksutarkastusten tuloksena vakuutuksia siirrettiin lähinnä työntekijäin eläkelain (TEL) ja valtion eläkelain (VEL) välillä.

2. TULOKSELLISUUDEN KUVAUS

Valtion Eläkerahastosta annetun lain mukaan rahastosta on voitu eduskunnan päätöksen mukaisesti vuosittain siirtää valtiovarastoon määrä, joka on vastannut vuoteen 2000 saakka enintään kolmea neljäsosaa (3/4) ja vuodesta 2001 lähtien yhtä kolmasosaa (1/3) valtion eläkejärjestelmän vuotuisesta eläkemenosta. Siirrettävä määrä on vaihdellut kahdesta ja puolesta kahdeksaan miljardiin markkaan. Yhteensä rahaston varoja on siirretty valtiovarastoon 11,4 miljardia euroa. Rahaston kasvu on ollut riippuvainen näiden siirtojen määrästä.

Sijoitustoiminta

Eläkerahaston johtokunta vahvistaa vuosittain sijoitustoiminnan periaatteet sijoitussuunnitelmassa. Johtokunta seuraa sijoitustoimintaa kuukausitasolla.

Rahaston sijoitussalkku oli vuoden 2002 lopussa markkina-arvoltaan 4,8 miljardia euroa (4,4 miljardia euroa vuoden 2001 lopussa). Rahaston sijoituksista 78 prosenttia oli vuoden päättyessä sijoitettu korkoinstrumentteihin ja 22 prosenttia osakkeisiin.

Valtion Eläkerahaston koko sijoitussalkku tuotti vuoden 2002 aikana -0,40 prosenttia (2001 aikana 4,3 prosenttia).

Korkosijoitukset

Vuosi 2002 oli kolmas perättäinen suotuisa korkovuosi. Korot alenivat niin korkokäyrän lyhyessä kuin pitkässäkin päässä lähes koko vuoden. Pitkä 10-vuoden korko teki muutaman kuukauden nousupiikin kevään aikana maailmantalouden näyttävästä lähtevästä kasvuun. Tämä osoittautui vääräksi signaaliksi ja korkokehitys kääntyi jälleen laskeväksi heikkojen makrolukujen myötä. Lokakuun alussa korot nousivat hivenen sijoittajien suunnatessa varojaan koroista osakemarkkinoille. Marraskuussa nouseva kehitys jälleen taittui ja korot laskivat koko joulukuun ajan.

Valtion Eläkerahasto painotti sijoituksissaan alkuvuodesta lyhyempiä maturiteetteja. Kun pitkät korot olivat nousseet maaliskuussa, siirrettiin sijoitusten duraatiota hivenen pidempiin maturiteetteihin. Kesäkuukausina rahamarkkinasijoitusten osuutta kasvatettiin, mutta elokuun lopulla sijoituksia suunnattiin jälleen pidempiin maturiteetteihin.

Rahaston korkosijoitusten tuotto oli viime vuonna 7,20 prosenttia. Suomen valtion lainoista koostuvan osasalkun tuotto oli 7,09 prosenttia ja EMU-salkun tuotto oli 10,64 prosenttia. Kun tulos lasketaan Suomi-salkun osalta ainoastaan markkinaehtoisille sijoituksille (muut kuin valtiolle lainatut), tuotoksi saadaan 8,24 prosenttia. Koko korkosalkun osalta markkinaehtoisten sijoitusten tuotto oli 9,62

prosenttia ja korkosalkun modifioitu duraatio eli sijoitusten korkoherkkyys oli vuoden lopussa 4,0. Markkinaehtoisten korkosijoitusten duraatio oli 4,6.

Korkosijoitusten tuottoon vaikutti valtiolle lainattujen varojen alhainen tuotto ja niiden suuri osuus koko korkosalkusta (22 prosenttia).

Osakesijoitukset

Osakekurssien toukokuussa 2000 alkaneen alamäen luultiin keväällä 2002 jo päättyneen. Toisin kuitenkin kävi. Kesän aikana jatkunut kurssilasku ei juuri turvasatamia tarjonnut, sillä sekä toimialasijoittajat että maantieteen perusteella hajauttavat sijoittajat saivat kokea osakkeiden halventuneen.

Heinäkuussa 2002 koettuun rajuun osakekurssien pudotukseen on löydettävissä lukuisia toisistaan riippumattomia sekä keskenään yhteydessä olevia tekijöitä. Vaikka kesän aikana nähtiin useita positiivisiksi tulkittavia makrolukuja, Yhdysvaltain talouskasvun epävarmuus ja huoli yritysten tuloksista oli ilmeinen pörssiluisua selittävä seikka. Osakesijoittajat hyljeksivät riskinottoa, sillä amerikkalaisten pörssiyritysten kirjanpitorikkeet vähensivät luottamusta tulosraportointiin. Kohonnut öljyn hinta, kasvanut kansainvälisen jännite ja pelko Yhdysvaltain aseellisesta hyökkäyksestä Irakiin toivat oman epävarmuuslisänsä markkinoille. Yhdysvalloissa heinä- ja syyskuussa osakerahastoista lunastettiin ennätysmäärä varoja ja niitä siirrettiin turvallisempina pidettyihin korkosijoituksiin. Euroopassa vakuutusyhtiöiden vakavaraisuusaseman heikentyminen johti tilanteeseen, jossa niiden oli pakko vähentää osakeomistuksiaan.

Osakesijoitusten tuotto oli -26,68 prosenttia (-11,5 vuonna 2001). Koko osakesalkun osalta voidaan todeta, että sijoitukset tehtiin edelleen melko indeksinmukaisesti. Osakesalkun beta oli vuoden lopussa 0,94 ja sen tracking error oli 2,13. Voidaan sanoa, että alle kolmen oleva tracking error-luku kertoo lähes indeksinmukaisesta salkusta. Epävakaissa olosuhteissa nähtiin tärkeänä, että osakesalkun suhteellinen riski pidettiin maltillisena.

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA NIIDEN LIITTEENÄ ANNETTAVAT TIEDOT SEKÄ TILINPÄÄTÖKSEN LASKELMIEN TARKASTELU

3.1 Tilinpäätöslaskelmat

VALTION ELÄKERAHASTO

TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.-31.12.2002	1.1.-31.12.2001
Toiminnan tuotot		
Osakkeiden ja osuuksien myyntivoitot	11 754 312,50	2 195 333,55
Eläkemaksutuotot valtion virastoilta ja laitoksilta	675 264 115,97	645 031 141,88
Muut eläkemaksutuotot		
Kunnilta	295 553 677,90	229 122 966,92
Liikelaitoksilta	45 836 590,73	47 209 717,16
Val- ja Valtava-laitoksilta	23 813 569,89	24 410 732,54
Pohjoismaisilta instituuteilta	2 713 602,46	2 319 297,01
Toiminnan saamisten tileistäpoistot	-10,82	-32 879,33
	<hr/>	<hr/>
	367 917 430,16	303 029 834,29
Työntekijöiden eläkemaksut	241 786 956,15	237 945 218,05
Työttömyysvakuutusmaksutuotot	726 754,00	6 691 509,37
Toiminnan tuotot yhteensä	1 297 449 568,78	1 194 893 037,14
Toiminnan kulut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 897,35	-4 713,25
Henkilöstökulut	-619 021,18	-177 623,83
Vuokrat	-23 161,36	-17 359,85
Palvelujen ostot	-396 257,42	-434 599,50
Muut kulut	-47 490,23	-21 672,01
Osakkeiden ja osuuksien myyntitappiot	-770 834,05	-595 639,95
Poistot	-19 260,75	-8 807,16
	<hr/>	<hr/>
Toiminnan kulut yhteensä	-1 882 922,34	-1 260 415,55
JÄÄMÄ I	1 295 566 646,44	1 193 632 621,59

Rahoitustuotot

Korkotuotot		
Lainoista valtiolle	1 354 153,33	70 426 292,85
Sijoituksista	146 870 012,71	137 249 975,34
Viivästyskorkotuotot	58 452,61	27 891,63
Pankkitileiltä	4 557 692,17	3 194 044,26
	<u>152 840 310,82</u>	<u>210 898 204,09</u>
 Kurssierot saamisista	 -240 436,06	 -157 178,99
 Muut rahoitustuotot		
Osingot	12 389 433,94	5 803 807,12
Muut rahoitustuotot	2 743 154,38	312 226,85
	<u>15 132 588,32</u>	<u>6 116 033,97</u>
 Rahoitustuotot yhteensä	 167 732 463,08	 216 857 059,06

Rahoituskulut

Viivästyskorot	-2 801,56	0,00
Muut rahoituskulut	-631 072,27	0,00
Rahoituskulut yhteensä	<u>-633 873,83</u>	<u>0,00</u>

JÄÄMÄ II

1 462 665 235,69	1 410 489 680,66
-------------------------	-------------------------

Siirtotalouden tuotot

Siirtymämaksut	95 908 104,06	96 213 366,76
----------------	---------------	---------------

JÄÄMÄ III

1 558 573 339,75	1 506 703 047,41
-------------------------	-------------------------

TILIKAUDEN TUOTTOJÄÄMÄ

1 558 573 339,75	1 506 703 047,41
-------------------------	-------------------------

T A S E

VASTAAVAA

31.12.2002

31.12.2001

Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Aineettomat hyödykkeet

Ostetut atk-ohjelmistot

414,86

770,47

414,86

770,47**Aineelliset hyödykkeet**

Koneet ja laitteet

28 988,12

35 720,86

Kalusteet

34 409,31

23 573,79

63 397,43

59 294,65**Pitkäaikaiset sijoitukset**

Lainasaamiset valtiolta

437 288 608,80

437 288 608,80

Sijoitukset

4 153 807 602,35

3 347 423 732,66

4 591 096 211,15

3 784 712 341,46

Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä

4 591 160 023,44

3 784 772 406,58

Vaihto- ja rahoitusomaisuus**Lyhytaikaiset saamiset**

Korkosaamiset

85 986 283,21

110 869 063,15

Muut siirtosaamiset

106 300 280,03

95 147 550,66

Seur.v. eräänt.lyhennykset

0,00

353 194 645,57

192 286 563,24

559 211 259,38**Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat**

Pankkitilit

398 725 697,09

160 926 352,40

Yhdystilisaatava valtiolta

15 357 356,93

9 112 962,56

414 083 054,02

170 039 314,96

Vaihto- ja rahoitusomaisuus yhteensä

606 369 617,26

729 250 574,34

VASTAAVAA YHTEENSÄ**5 197 529 640,70****4 514 022 980,92**

T A S E

VASTATTAVAA	31.12.2002	31.12.2001
Oma pääoma		
Valtion Eläkerahaston pääoma		
Valtion Eläkerahaston pääoma	-9 738 080 942,12	-8 908 914 464,67
Talousarviosiirrot		
Talousarviosiirrot	-881 353 234,00	-829 166 477,46
Edellisten tilikausien tuotto/kulujäämä		
Edellisten tilikausien tuottojäämä	14 252 079 805,08	12 745 376 757,66
Tilikauden tuottojäämä	1 558 573 339,75	1 506 703 047,41
Oma pääoma	5 191 218 968,71	4 513 998 862,94
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Tilivirastojen väl.tilitykset	14 196,11	4 914,72
Edelleen tilitettävät erät	8 273,24	3 207,50
Siirtovelat	6 027 745,58	14 133,50
Muut lyhytaikaiset velat	260 457,06	1 862,26
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	347 437,99	24 117,98
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 197 529 640,70	4 514 022 980,92

3.2 Tilinpäätöslaskelmien liitteenä annettavat tiedot

Liite 1:

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu Valtion Eläkerahastossa yhdenmukaisin periaattein kansallis- ja käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Käyttöomaisuus

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	3 vuotta
Teetetyt atk-ohjelmat	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	10 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Atk-laitteet	3 vuotta
Toimistokoneet	5 vuotta
Viestintälaitteet	3 vuotta
Audiovisuaaliset laitteet	5 vuotta
Muut koneet ja laitteet	5 vuotta
Kalusteet	10 vuotta

Liite 2:

HENKILÖSTÖKULUT JA LUONTOISEDUT SEKÄ LOMAPALKKAVELAT

Henkilöstökulut ja luontoisedut	01.01. - 31.12.2002
	euroa
Palkat ja palkkiot *)	490 699,22
Luontoisedut	1 401,00
Eläkekulut	87 482,08
Muut henkilösivukulut	40 839,88
Yhteensä	620 422,18

*) Palkat ja palkkiot sisältävät palkkioita 17.580,47 euroa, ja tulospalkkioita 30.808,32 euroa.

Lomapalkkavelat	01.01.2002	31.12.2002	Muutos/euroa
Lomapalkkavelka	11 206,36	44 670,00	33 463,64
Henkilösivukuluvelka	2 927,14	11 562,38	8 635,24
Lomapalkkavelat yhteensä	14 133,50	56 232,38	42 098,88

Liite 3:

KÄYTTÖMAISUUDEN HANKINTAMENOJEN JA MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN MUUTOKSET

	Aineettomat hyödykkeet		Koneet ja laitteet				Yhteensä
	Atk-ohjelmat	Atk-laitteet	Toimisto-koneet	Viestintä-laitteet	Muut koneet	Kalusteet	
Hankintameno 1.1.2002	1 066,98	28 337,11	8 942,88	6 712,21	0,00	25 250,61	70 309,79
Lisäykset	0,00	4 084,69	4 305,90	52,65	25,00	14 539,67	23 007,91
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2002	1 066,98	32 421,80	13 248,78	6 764,86	25,00	39 790,28	93 317,70
Kertyneet poistot 1.1.2002	296,52	5 233,63	1 946,59	1 091,05	0,00	1 676,74	10 244,53
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	355,60	10 538,81	2 418,30	2 241,86	2,08	3 704,23	19 260,88
Tilikauden suunnitelmista poikkeavat poistot							0,00
Tilikauden arvonlennukset		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2002	652,12	15 772,44	4 364,89	3 332,91	2,08	5 380,97	29 505,41
Arvonkorotukset		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	414,86	16 649,36	8 883,89	3 431,95	22,92	34 409,31	63 812,29

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					
	Euromääräiset	Valuuttamääräiset	Euromääräiset	Lainat valtiolle	
	sijoitukset	sijoitukset	jvk-lainat		Yhteensä
Hankintameno 1.1.2002	712 325 229,81	236 418 360,49	2 398 680 142,37	790 483 254,37	4 137 906 987,04
Lisäykset	1 233 596 647,03	502 852 367,83	7 837 865 975,08		9 574 314 989,94
Vähennykset	-47 831 701,99	-6 242 966,64	-5 366 432 718,96	-353 194 645,57	-5 773 702 033,16
Hankintameno 31.12.2002	1 185 764 945,04	496 609 401,19	2 471 433 256,12	437 288 608,80	4 591 096 211,15
Kertyneet poistot 1.1.2002					
Vähennysten kertyneet poistot					
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden suunnitelmista poikkeavat poistot					
Tilikauden arvonalennukset					
Kertyneet poistot 31.12.2002					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.2002	1 185 764 945,04	496 609 401,19	2 471 433 256,12	437 288 608,80	4 591 096 211,15

Liite 4:**ARVONKOROTUKSET**

Valtion Eläkerahastolla ei ole liitteen mukaisia tietoja.

Liite 5:**VALTION ELÄKERAHASTON MYÖNTÄMÄT LAINAT**

Lainat valtiolle 01.01.2002	790 483 254,37
Muutos 2002	-353 194 645,57
Lainapääoma 31.12.2002	437 288 608,80

Liite 6:

VALTION ELÄKEVASTUU

Saaja	Sektori	Kanta 31.12.2001 euroa	Muutos	Kanta 31.12.2002 euroa	Säädös johon takuu tai takaus perustuu
Valtion eläketurvan piiriin kuuluvat henkilöt ja heidän omaisensa	Kotitaloudet	52 600 000 000	1 600 000 000	54 200 000 000	Valtion eläkelaki (280/1966), Valtion perhe-eläkelaki (774/1968), Tasavallan presidentin eläkelaki (40/1994), Kansanedustajain eläkelaki (329/1967), Valtioneuvoston jäsenen eläkelaki (870/1977), Laki peruskoulun viranhaltijan palkkauksesta, eläkkeestä ja perhe-eläkkeestä (9/1972), Lukiolaki (477/1983), Laki ammatillisista oppilaitoksista (487/1987), Laki eräistä valtion varoista suoritettavista eläkkeistä (3827/1969), Laki sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtiosuudesta (733/1992) sekä muut valtion eläketurvaa ja sen piiriin kuulumista koskevat säädökset
Yhteensä		52 600 000 000	1 600 000 000	54 200 000 000	

Eläkevastuu tarkoittaa niiden eläkeoikeuksien pääoma-arvoa, jotka ovat karttuneet 31.12.2002 mennessä valtion eläketurvan piirissä.

Vastuuta laskettaessa diskonttauskorkona on käytetty 2,5 % vuodessa.

Eläkevastuun katteena olevan omaisuuden arvo 31.12.2002 oli 4 903 000 000 euroa arvostettuna markkinahintaan.

Kate jakaantui omaisuuslajeittain seuraavasti:

Omaisuuslajit	
Lainat valtiolle	8,90 %
Obligaatiot ja muut joukkovelkakirjat	50,40 %
Osakkeet ja rahasto-osuudet	28,30 %
Korkosaamiset	1,80 %
Muut siirtosaamiset	2,20 %
Yhdystilisaatava valtiolta	0,30 %
Varat pankkitileillä	8,10 %
Yhteensä	100,00 %

Liite 7:**PERUSTE, JONKA MUKAISTA KURSSIA ON KÄYTETTY MUUNNETTAESSA ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET VELAT, SAAMISET JA MUUT SITOUKSET SUOMEN RAHAKSI**

Ulkomaanrahan määräiset velat ja saamiset on muutettu euroiksi käyttämällä Euroopan keskuspankin noteeraamaa vuodenvaihteen valuuttakurssia.

Liite 8:**ELÄKERAHASTON HALLINNASSA OLEVAT ERI YHTIÖIDEN ERILAJISET OSAKKEET JA OSUDET**

Arvopaperin nimi ja sarja	KPL	Markkina-arvo (eur)
LKP 1360 Pitkäaik. Euromäär. sijoitukset		
Aldata Solution Oyj	900 000	792 000,00
Amanda Capital Oyj	3 000 000	420 000,00
Amer-Yhtymä Oyj A	300 000	10 470 000,00
Comptel Oyj	1 170 000	1 170 000,00
Elektrobit Group	800 000	232 000,00
Eimo Oyj	700 000	679 000,00
Elisa Communications Oyj	1 100 000	6 292 000,00
Elcoteq Network Oyj A	500 000	5 400 000,00
Finnlines Oyj	190 000	3 895 000,00
F-Secure Oyj	530 000	397 500,00
Fortum Oyj	3 500 000	21 875 000,00
HEX 25-indeksiosuus	300 000	3 864 000,00
Huhtamäki Oyj	750 000	7 162 500,00
Instrumentarium Oyj	310 000	11 835 800,00
KCI Konecranes International	190 000	4 425 100,00
Kesko Oyj B	308 000	3 726 800,00
Kone Oyj B	370 000	10 585 700,00
Kemira Oyj	750 000	4 912 500,00
Lassila & Tikanoja Oyj	250 000	3 875 000,00
Metsä Oyj	760 000	7 828 000,00
Nordea Ab FDR	5 500 000	23 485 000,00
Nokia Oyj	2 620 000	39 693 000,00
Nokian Renkaat Oyj	202 500	6 882 975,00
Osuuspankkien Keskuspankki O	175 000	2 528 750,00
Orion-yhtymä Oyj B	240 000	5 112 000,00
Outokumpu Oyj A	893 750	7 418 125,00

Arvopaperin nimi ja sarja	KPL	Markkina-arvo (eur)
Pohjola-Yhtymä Oyj D	128 600	1 912 282,00
Perlos Oyj	900 000	5 409 000,00
Rautaruukki Oyj K	1 200 000	4 128 000,00
Sampo Oyj	2 800 000	20 300 000,00
Sponda Oyj	400 000	2 180 000,00
Stonesoft Oyj	225 300	123 915,00
SSH Communications Security	152 850	114 637,50
Stora Enso Oyj R	3 730 000	37 486 500,00
Stockmann Oyj B	450 000	6 210 000,00
Sanoma-WSOY B	970 000	9 156 800,00
Teleste Oyj	400 000	988 000,00
Tietoenator Oyj	760 000	9 880 000,00
TeliaSonera AB	7 874 880	27 955 824,00
Uponor Oyj	220 000	4 285 600,00
UPM-Kymmene Oyj	1 235 000	37 791 000,00
Wärtsilä Oyj B	380 000	4 567 600,00
YIT-Yhtymä Oyj	253 200	4 251 228,00
Avesta-polarit Oyj / myyty		
Suomalaiset osakkeet yht.	48 389 080	371 698 136,50

Alcatel SA	55 000	229 900,00
Aventis SA (ex Rhone-Poulenc)	6 000	310 800,00
BNP Paribas S.A.	42 000	1 630 860,00
Compagnie de Saint Gobain	30 000	838 800,00
Sanofi-Synthelabo SA	18 000	1 048 500,00
Total Fina ELF	10 000	1 361 000,00
Vivendi Universal SA		153900
Ord	10000	
Adidas-Salomon AG	8 000	658 400,00
Allianz AG Holding	4 400	398 860,00
BASF AG	18 000	649 440,00
Deutsche Bank AG (reg)	26 000	1 141 400,00
Deutsche Telekom AG	44 000	539 000,00
E.ON AG	24 000	922 800,00
Infineon Technologies AG	13000	90870
Munchner Ruck N	4 200	478 800,00
Siemens AG (reg)	26 000	1 053 000,00
Volkswagen	20 000	694 800,00
ABN Amro Holding NV	30 833	480 378,14
Aegon N.V.	31376	384669,76
Koninklijke Ahold NV	100 000	1 210 000,00
Akzo Nobel N.V.	15 500	468 565,00
Philips Electronics NV	50 000	835 000,00
Royal Dutch Petroleum Compan	28 000	1 174 600,00
Muut eurooppalaiset osakkeet	614 309	16 754 342,90

Arvopaperin nimi ja sarja	KPL	Markkina-arvo (eur)
Rahasto-osuudet		
Carnegie Småbolag	515 999	6 697 667,09
Nordea Nordic Small Cap Kasv	4 969 022	6 106 928,17
Sampo Aasia Osake K	308 341 267	25 200 731,75
Sampo Japani K	42 039 579	28 095 050,52
Mercury Japan Opportunities	773 175	18 563 929,11
Alfred Berg Small Cap Europe	18 818 946	15 175 597,84
BGI Europe ex UK Index Fund	7 203 448	60 732 266,21
Fidelity European Smaller Co	1 904 865	19 181 988,23
Gyllenberg European Index B	577 487	35 226 705,41
Mandatum Europe Enhanced Ind	30 127 593	28 030 712,51
Fim Russia	198 446	4 099 885,68
Mandatum North America Index	29 151 918	27 408 925,15
Carnegie Medical	199 309	6 334 039,88
Conventum US 500 Plus B	272 110	19 417 784,29
SEB Nordamerika Medelstora B	274 645	18 956 008,20
	445 367 809	319 228 220,04

Korkorahasto-osuudet		
Mandatum Euro Yrityslaina K	276 889 583	54 586 012,44
ABN AMRO Euro Credit Fund	137	79 978 769,81
CAF Euro Corporate bond	67 765	75 446 710,14
Evli European Investment Grade B	295 931	33 274 530,10
JPMF Global High Yield Bond A	104 520	10 529 359,61
Nordea Pro Corporate Bond K	18 853 236	22 488 140,41
OP-Euro Yrityslaina B	201 693	22 075 275,21
ABN AMRO High Yield Bond	530 966	26 022 651,99
Korkorahastot yhteensä	296 943 832	324 401 449,71
Mandatum Pääomarahasto I Ky	150 000	150 000,00
Pääomarahastot yhteensä	150 000	150 000,00

Arvopaperin nimi ja sarja	KPL	Markkina-arvo (eur)
LKP 1390 Pitkäaik. valuuttamäär. sijoitukset		
Danisco A/S	118 000	3 820 097,19
Den Danske Bank A/S	310 000	4 882 304,70
ISS A/S	160 000	5 492 088,00
Novo Nordisk A/S-B	220 000	6 056 103,90
Tanskalaiset osakkeet yht.	808 000	20 250 593,79
Norsk Hydro Asa	150 000	6 401 733,75
Norske Skogindustrier ASA	440 000	5 926 844,00
Statoil Ag	325 000	2 613 268,13
Storebrand ASA	400 000	1 429 480,00
Norjalaiset osakkeet yht.	1 315 000	16 371 325,88
ABB Ltd	270 000	734 554,98
Alfa Laval AB	450 000	3 441 690,00
Assa Abloy AB-B	430 000	4 674 689,10
Astra Zeneca Plc (Tukholma)	230 000	7 689 718,80
Atlas Copco Ab Serie A	300 000	5 572 260,00
Electrolux B	470 000	7 060 927,50
Ericsson Ab LM b	4 200 000	2 799 241,20
Europolitan Holdings AB	550 000	2 463 813,00
Foreningssparbanken AB	670 000	7 540 032,60
Hennes & Mauritz Ab B	520 000	9 544 953,60
Intrum Justitia	45 000	199 126,35
Investor AB-B	1 200 000	6 817 824,00
Sandvik Ab	160 000	3 400 171,20
Svenska Cellulosa AB-B	240 000	7 709 385,60
SE-Banken A	850 000	6 733 147,50
Securitas Ab B	220 000	2 499 868,80
Svenska Handelsbanken A	710 000	8 998 653,60
Skandia Försäkrings AB	2 050 000	5 196 405,60
Skanska AB	700 000	3 900 582,00
SKF Ab Serie B	300 000	7 407 828,00
Tele2 AB	190 000	4 785 041,70
TeliaSonera AB (SEK)	1 400 000	5 017 219,20
Volvo Ab B	360 000	5 585 371,20
Pharmacia Corporation/myyty heinäk.		
Ruotsalaiset osakkeet yht.	16 515 000	119 772 505,53

B Sky B Corporation	24 000	235 757,26
BT Group Plc	120 000	359 723,52
GlaxoSmithKline Ord	56000	1026165,15
Hays Plc	100 000	142 582,72
Invensys plc	300 000	243 274,56
Royal Bank Of Scotland	60 000	1 372 483,58

Arvopaperin nimi ja sarja	KPL	Markkina-arvo (eur)
Tesco plc	260 000	775 404,03
Vodafone Group Plc	500 000	870 484,80
Muut eurooppalaiset osakkeet	1 420 000	5 025 875,62
Rahasto-osuudet		
BGI UK Index Sub Fund	1 849 033	37 426 955,08
	1 849 033	37 426 955,08
Rahasto-osuudet		
JPMF Japanese Equity Fund	1 321 432	20 312 250,02
Abn Amro Multi Strategy Fund	17 306	1 855 847,57
BGI US Index Sub Fund	4 158 969	58 626 810,88
Credit Suisse IndexMatch (Lu)	18 527	11 766 229,28
JPMF America Micro Cap Fund	238 510	13 095 605,68
Fidelity Asian Special Situa	3 585 952	26 568 899,91
JPMF Asia Equity Fund	1 384 633	25 033 460,58
	10 725 329	157 259 103,92

Osakerahasto-osuudet yhteensä	457 942 171,00	513 914 279,04
Osakkeet yhteensä	69 061 389,00	549 872 780,22
Korkorahasto-osuudet	296 943 832,19	324 401 449,71
Pääomarahastot yhteensä	150 000,00	150 000,00
Kaikki yhteensä	824 097 392,19	1 388 338 508,97

Osakkeiden ja osuuksien käsittely kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä

Valtion Eläkerahaston harjoittama eläkevarojen sijoitustoiminta on luonteeltaan pitkäaikaista; tarkoituksenaan tulevien eläkkeiden maksun turvaaminen, minkä johdosta Valtion Eläkerahaston osakkeet ja osuudet on esitetty kirjanpidossa omaisuusryhmässä "Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset".

Osakkeiden ja osuuksien, mukaan lukien rahasto-osuudet, ostot on viety kirjanpitoon hankintameno määräisinä. Osakkeiden myynissä käytetään

hankinta-arvona myyntivoiton/-tappion määrittelyssä matemaattista keskihintaa, jossa hankinta-arvo määräytyy siten, että myyntihetkellä eläkerahaston hallussa olevien osakkeiden todellisten hankintamenojen summa jaetaan hallussa olevien osakkeiden kappalemäärällä. Osakkeet ja osuudet on esitetty tilinpäätöksessä hankintamenon määräisinä.

Rahoitusomaisuusarvopaperien käsittely tilinpäätöksessä

Rahoitusomaisuuteen kuuluvat arvopaperit on merkitty tilinpäätökseen hankintamenon suuruisena. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia arvonmuutoksia ei ole kirjattu.

Valtion Eläkerahastolla ei ole seuraavia liitteiden edellyttämiä tietoja:

Liite 9: Hallinnassa oleva kansallisomaisuus, jota ei ole merkitty taseeseen

Liite 10: Selvitys kirjanpidon täydentämisestä tilinpäätöksessä talousarvioasetuksen 42 f §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla

Liite 11: Erittely seuraavaan varainhoitovuoteen siirretyistä määrärahoista

Liite 12: Talousarviossa myönnetyt valtuudet sekä niiden käyttö ja käytöstä aiheutuvat menot

Liite 13: Tilinpäätöksen täsmäytyslaskelma

Liite 14:

VALTION ELÄKERAHASTON OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

OMA PÄÄOMA	2002	2001
Rahaston pääoma 1.1.	-9 738 080 942,13	-8 908 914 464,67
Peruspääoma	740 026 876,43	740 026 876,43
Siirrot talousarvioon edellisillä tilikausilla	-10 478 107 818,56	-9 648 941 341,10
Siirrot talousarvioon tilikaudella	-881 353 234,00	-829 166 477,46
Rahaston pääoma 31.12.	-10 619 434 176,13	-9 738 080 942,13
Edellisten tilikausien pääoman muutos 1.1.		
Tilinavaussiirto (Tilikauden tuottojäämä)	1 506 703 047,37	1 408 616 957,75
Edellisten tilikausien tuottojäämä	12 745 376 757,72	11 336 759 799,91
Edellisten tilikausien pääoman muutos 31.12.	14 252 079 805,09	12 745 376 757,66
Tilikauden tuottojäämä 1.1.	1 506 703 047,37	1 408 616 957,75
Tilinavaussiirto	-1 506 703 047,37	-1 408 616 957,75
Tilikauden tuottojäämän siirto taseeseen	1 558 573 339,75	1 506 703 047,41
Tilikauden tuottojäämä 31.12.	1 558 573 339,75	1 506 703 047,41
Rahaston pääoma yhteensä 31.12.	5 191 218 968,71	4 513 998 862,95

Rahaston peruspääoma on vuonna 1990 saatu siirto valtion talousarviosta. Siirrot talousarvioon ovat rahastosta valtion talousarvioon tehtyjä siirtoja vuodesta 1991 alkaen.

Valtion Eläkerahastolla ei ole seuraavia liitteiden edellyttämiä tietoja:

Liite 15: Tuotto- ja kululaskelmaan kirjattava talousarvion ulkopuolinen rahoitus

Liite 16: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Liite 17: Taseeseen sisältyvät tiliviraston hallinnoimat rahastoidut varat, säätiöt ja yhdistykset

Liite 18: Arviomäärärahojen tilitykset ja niiden perustelut

Liite 19:**Muut oikeiden ja riittävien tietojen vaatimuksen edellyttämät mahdolliset liitteet**

Valtion Eläkerahaston osakkeisiin ja rahasto-osuuksiin sekä joukkovelkakirjoihin ja muihin rahamarkkinainstrumentteihin tekemät pitkäaikaiset sijoitukset esitetään taseessa pitkäaikaisissa sijoituksissa. Taseesta ilmenee sijoitusten esittämistapa.

Sijoitustoimintaan liittyvät erät tuotto- ja kululaskelmassa ovat seuraavat:

	31.12.2002	31.12.2001
Osakkeiden myyntivoitot	11.754.312,50	2.195.333,55
Osakkeiden myyntitappiot	-770.834,05	-595.639,95
Korkotuotot *)	152.840.310,82	210.898.204,05
Osingot	12.389.433,94	5.803.807,12
Muut rahoitustuotot	2.502.718,32	155.047,86
Muut rahoituskulut	-633.873,83	0,00
Yhteensä	178.082.067,70	218.456.752,63

Sijoitusten taseeseen aktivoituihin hankintamenoihin ei ole tehty arvonnkorotus- eikä alennus – kirjauksia. Valtion Eläkerahaston joukkovelkakirjalainojen hankintamenon ja nimellisarvon välinen erotus jaksotetaan ja kirjataan korkotuottojen oikaisuksi.

*) Korkotuotot

Suomen valtio on lainannut Valtion Eläkerahastolta. Näiden varojen korko määräytyy valtion markkinaehtoisesta lainanoton mukaisesti. Korko lasketaan koron eräpäivänä vallitsevan markkinakorkotason mukaan. Rahaston kunkin lainan erääntyvän koron määräytymisperusteena käytetään erääntymisajaltaan lähimmän vastaavanpituisen valtion sarjaobligatiolainan käypää markkinakorkoa, joka on saatavissa päämarkkinatakaajilta rahaston lainan koronmaksupäivänä.

Vuoden 2001 aikana yhden kolmesta valtiolle lainatuista velkakirjoista (Suomen valtio 21.1.2004 erääntyvä vaihtuvakorkoinen laina) korko on ollut kirjanpidossa virheellinen. Liian suurena arvioitu korko vaikutti vuoden 2001 tilinpäätökseen siten, että korkotuotot olivat 20.831.756,57 euroa liian suuret. Vuoden 2002 korkotuotot ovat kirjanpidossa vastaavasti 20.831.756,57 euroa liian pienet. Vuoden 2002 todelliset korkotuotot ovat 173.672.067,39 euroa.

3.3 Tilinpäätöksen laskelmien tarkastelu

3.3.1 Tuloslaskelma

Valtion Eläkerahaston tulot vuonna 2002

Valtion Eläkerahaston tulot koostuivat kuten aikaisemminkin valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvien työnantajien ja työntekijöiden eläkemaksuista, siirtymämaksuista, korkotuloista ja sijoitustoiminnan tuotoista. Valtion eläkejärjestelmän piirissä vuonna 2002 oli 1027 työnantajayksikköä, jotka tilittivät kerran kuukaudessa eläkemaksut eläkerahastolle. Eläkerahaston tulolajit on eritelty tuotto- ja kululaskelmassa.

VALTION ELÄKERAHASTON TUOTOT

	2002 milj. euroa	2001 milj. euroa
Eläkemaksut	1 284,97	1 186,01
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksut	0,73	6,69
Siirtymämaksut	95,91	96,21
Korko- ja osinkotuotot	167,73	216,86
Lainan lyhennys	353,20	773,66
YHTEENSÄ	1 902,54	2 279,43

3.3.2 Tase

Valtion Eläkerahastosta annetun lain mukaan voitiin vuoden 2000 loppuun saakka siirtää vuosittain rahaston varoja valtion talousarvion katteeksi enintään 3/4 VEL-järjestelmän vuotuista eläkemenoa vastaava määrä. Vuoden 2000 alusta muutettiin eläkerahastosta annettua lakia ja valtiovarastoon siirrettävää määrää pienennettiin vuosiksi 2001 - 2005 enintään yhdeksi kolmasosaksi ja vuoden 2006 jälkeen enintään puoleksi valtion eläkkeistä aiheutuvasta vuosittaisesta menosta.

Eläkerahaston varojen markkina-arvo vuoden 2002 lopussa oli yhteensä 4,8 miljardia euroa (4,4 miljardia euroa vuonna 2001). Vuodelle 2002 kohdistuvia korkotuottoja ja osinkoja kertyi yhteensä 167,7 miljoonaa euroa (216,9 miljoonaa euroa vuonna 2001). Tilinpäätöksessä eläkerahaston rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintahintaan.

VALTION ELÄKERAHASTON SIJOITUKSET v. 2002 ja 2001 (hankinta-arvo)		
	2002 milj. euroa	2001 milj. euroa
Lainasaamiset valtiolta	437,29	790,48
Joukkovelkakirjat	2 377,0	2 304,99
Rahamarkkinat + käteinen	518,46	99,90
Korkorahastot	301,0	256,01
Korkosijoitukset yhteensä	3 633,75	3 451,38
Osakesijoitukset	686,77	338,87
Osakerahasto-osuudet	694,56	354,07
Osakesijoitukset ja – osuudet yhteensä	1381,33	692,94
YHTEENSÄ	5 015,08	4 144,32

3. VALTION ELÄKERAHASTON VALVONTA

Eläkerahaston johtokunta päättää sijoitustoiminnan periaatteista, valvoo sijoitustoiminnan toteutumista vahvistettujen periaatteiden mukaisesti sekä vastaa eläkerahastosta. Valtion Eläkerahastosta annetun lain mukaan rahaston tehtäviä hoidetaan myös Valtiokonttorissa. Eläkerahaston ja Valtiokonttorin eläkerahaston hoitoon liittyviä tehtäviä tarkastaa Valtiokonttorin sisäinen tarkastus. Eläkerahaston toiminnassa noudatetaan rahaston työjärjestyksen lisäksi Valtiokonttorin työjärjestystä ja taloussääntöä.

Valtiovarainministeriö asettaa vuosittain rahaston toimintaa, taloutta ja tilejä tarkastamaan kaksi tilintarkastajaa. Vuoden 2000 alussa voimaan tulleella lainmuutoksella yhdenmukaistettiin rahaston valvontaa eläkeyhtiöiden käytäntöön ja säädettiin, että Vakuutusvalvontavirasto valvoo myös eläkerahaston sijoitustoimintaa. Lisäksi eläkerahaston toimintaa valvoo Valtiontalouden tarkastusvirasto.

4. ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 28. helmikuuta 2003

Johtokunta

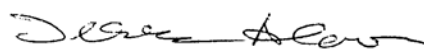

 Teuvo Metsäpelto

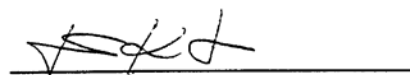

 Elina Selinheimo

 Jukka Wuolijoki

 Pertti Saarela

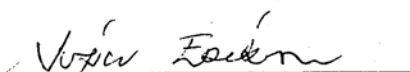

 Pekka Hemmilä

 Ilkka Alava

 Matti Krats

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti.
 Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 10. maaliskuuta 2003

 Sirpa Eriksson
 KHT

 Paula Pasanen
 KHT